

36800 XVII Vaststelling van de begrotingsstaat voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp (XVII) voor het jaar 2026

Nr. 67 Brief van de minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 maart 2026

Voor de vaststelling van de begroting voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp voor het jaar 2026 is amendement Van Ark en Kröger ingediend (Kamerstuk 36 800 XVII, nr. 63), dat betrekking heeft op het instellen van een nieuw vijfjarig instrument voor maatschappelijke organisaties om de zichtbaarheid, maatschappelijke inbedding en beleidsdialoog in Nederland te versterken ten aanzien van internationale doelstellingen op het terrein van vrouwenrechten, vrede, veiligheid en de rechten van minderheden. Ook is een gewijzigde versie van amendement Kröger c.s. (Kamerstuk 36 800 XVII, nr. 31) ingediend, dat ertoe strekt om pleitbezorging in Nederland opnieuw subsidiabel te maken voor toekomstige financieringsrondes voor het maatschappelijk middenveld op artikel 3.3.

In een veranderende wereldorde is het van groot belang dat Nederland zich positioneert als een betrouwbare en waarden-gedreven partner. Daarin staan kernwaarden zoals het beschermen van democratische processen en het bewaken van fundamentele rechten centraal. Een sterk maatschappelijk middenveld is daarvoor belangrijk. Maatschappelijke organisaties versterken de stem van burgers en brengen misstanden aan het licht. Dit doen zij veelal door middel van pleitbezorging en beleidsbeïnvloeding. De mogelijkheid van maatschappelijke organisaties om deze rol veilig en effectief te spelen staat echter in veel landen onder grote druk. Daarom zet het kabinet in op nauwe samenwerking met het maatschappelijk middenveld in het mondiale zuiden en in Nederland.

Het kabinet financiert de pleitbezorgingsrol van het maatschappelijk middenveld in andere landen, zoals via het Focus-beleidskader (2026-2030). Tegenspraak is een fundamenteel onderdeel van een gezonde democratische samenleving.

Het is dan ook belangrijk pleitbezorging in Nederland door maatschappelijke organisaties te blijven ondersteunen, ook met financiële middelen. Daarom geef ik beide amendementen graag de appreciatie 'oordeel Kamer'.¹

De minister van Buitenlandse Handel en
Ontwikkelingssamenwerking,
S.W. Sjoerdsma

¹ Dit is in lijn met de aanbevelingen in het AIV-advies 'Krimpemde maatschappelijke ruimte: vrijheid en veiligheid onder druk' (2025), de jaarrapportage van het College voor de Rechten van de Mens 'Tegenspraak onder druk' (2025) en het landenrapport van Monitoring Action for Civic Space over de maatschappelijke ruimte in Nederland (2025).